

Ilmari Nurminen sd

Kirjallinen kysymys diabeteslääkekorvausten leikkauksista

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus leikkasi tämän vuoden alusta diabeetikoille maksettavista lääkekorvauksista 20 miljoonaa euroa. Käytännössä leikkaus kohdistui 2-tyypin diabeteslääkkeisiin, joiden korvattavuus las-
ki 100 prosentista 65 prosenttiin.

Hallituksen esityksessä arvioitiin, että muutos voi vaikuttaa kuntien ja julkisen terveydenhuollon kustannuksiin sekä toimeentulotukimenojen kasvuun. Esityksen arvioitiin kohdistuvan vanhimpiin ikäluokkiin ja alimpiin tuloluokkiin. Heikennyksen arvioitiin nostavan noin 80 000 diabeetikon lääkekustannuksia 100—300 euroa vuodessa. Noin 4 000 henkilöllä omavastuun arvioitiin nousevan vuodessa yli 300 euroa. Enimmillään omavastuu nousi simuloinnissa 505 euroa. Lääkekaton ylittävien kustannusten määrän arvioitiin nousevan 22 500 henkilöllä.

Lääkekorvausleikkauksen vaikutukset näyttävät olevan ennakoituakin huolestuttavammat. Kelan tilastoista selviää, että uudemmista diabeteslääkkeistä vuonna 2016 korvauksen saavia näyttäisi olevan jopa 170 000. Tämä tarkoittaa, että suurimman osan lääkkeiden omavastuu nousee yli 200 euroa vuodessa. Jos käytössä on kaksi eri lääketä, kustannukset nousevat jopa 400 euroa. Pistettävien suolistohormonien saajia oli n. 15 000, ja heillä omavastuu nousee 500 euroa tai yli lääkekorvauskaton. Määrä on huomattavasti suurempi kuin hallituksen perusteluissa sanotaan.

Hoitohenkilökunnalta tulee huolestuttavia viestejä siitä, että monet diabeetikot ilmoittavat, ettei heillä ole enää varaa käyttää heille määrättyjä lääkkeitä, ja apteekeista tulee viestiä, että diabeetikko saattaa jättää kalliit lääkkeet ostamatta.

Diabeteksen hyvän hoitotasapainon löytäminen on pitkä prosessi. Uusien diabeteslääkkeiden käyttäjien määrä on lisääntynyt hyvien hoitotulosten johdosta. Näin ollen diabeetikoilla ei ole aina edes mahdollisuutta vaihtaa lääkitystä. Myös lääkityksen muuttaminen aiheuttaa yhteiskunnalle kustannuksia, muun muassa ylimääräisistä lääkärisäkäyntikerroista. Osa siirretään yhteiskunnalle kalliimmalle insuliinihoidolle.

Vaikuttaa siltä, että hallituksen esityksen pohjana ovat olleet puutteelliset vaikutusarviot.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallituksen esittämä arvio diabeteslääkkeiden korvauksen alentamisen vaikutuksesta omavastuuosuuksien nousuun edelleen pätevä,

Kirjallinen kysymys KK 84/2017 vp

onko hallitus huomionnut kustannusarvioissaan, että jos lääkkeet jätetään alemman korvauksen vuoksi kokonaan ostamatta, diabeteksen hyvä hoitotasapaino menetetään ja aiheutetaan merkittäviä lisäkustannuksia diabeteksen liitännäissairauksien lisääntyessä ja

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä diabeteslääkkeiden korvausten alentamisen perumiseksi?

Helsingissä 14.3.2017

Ilmari Nurminen sd